

ANKIETA

I.

- 1) W każdym z zestawów /A,B,C,D/ podkreśl a lub b w zależności od wyrażanego przez Ciebie przekonania.
  - A. Jestem zdania, że praca powinna być dla każdego człowieka
    - a) Raczej możliwością realizowania jego zainteresowań
    - b) Raczej sposobem, zdobywania potrzebnych środków finansowych
  - B. Myślę, że dążenie do poznania własnej osoby jest zajęciem
    - a) Raczej niepotrzebnym wręcz szkodliwym dla dobrego samopoczucia
    - b) Raczej celowym, gdyż umożliwia podjęcie pracy nad kształtowaniem samego siebie
  - C. Konsumpcyjne nastawienie wobec rzeczywistości jest
    - a) Zupełnie naturalną i zrozumiałą postawą człowieka naszych czasów
    - b) Zagrożeniem dla pełnego rozwoju człowieka
  - D. Zaufanie wobec drugiego człowieka jest
    - a) Wyrazem naiwności i braku życiowego doświadczenia
    - b) Konieczne dla nawiązania prawdziwie wartościowych znajomości

- 2) Które z podanych niżej haseł powinny stanowić tematy lekcji wychowawczych. Wybierz pięć i ponumeruj je wg wagi.
  - A. Jak odkryć i rozwijać własne uzdolnienia?
  - B. Sposoby podporządkowania sobie ludzi.
  - C. Gdzie opłaca się pojechać i jak handlować?
  - D. Czym różni się przyjaźń od miłości/
  - E. Sztuka tworzenia samego siebie.
  - F. Jak zrobić karierę?
  - G. Jak być przyjacielem?
  - H. Sposób na spokojne i wygodne życie.
  - I. Jak stać się człowiekiem zamożnym?
  - J. Zagrożenia dla ludzkości – co jest największą chorobą współczesnego świata?

- 3) To, jakim jest człowiekiem, czym się kieruje, do czego dąży, jak postępuje w swym życiu ma znaczenie dla ... /zaznacz wybrane przez Ciebie odpowiedzi/
  - A. jego przyjaciół
  - B. jego rodziny
  - C. społeczeństwa, w którym żyje
  - D. dla szkoły / zakładu pracy/
  - E. a + b
  - F. a + b + c
  - G. inne połączenia napisz jakie .....
  - H. jego samego

- 4) Czy Ty jesteś w klasie inicjatorem, pomysłodawcą działań takich, jak np.: organizowanie wycieczki krajoznawczej, zorganizowanie pomocy choremu koledze w odrabianiu zaległości szkolnych, przygotowanie jakiejś uroczystości itp. Zaznacz jedną z podanych niżej możliwych odpowiedzi, ewentualnie dopisz inną.
  - A. Najczęściej jestem inicjatorem wszystkiego, co się dzieje w klasie

- B. Jest kilka osób zajmujących się akcjami w klasie, między innymi ja, nie przewodniczę jednak wszystkiemu
- C. Nie biorę udziału w organizowaniu czegokolwiek, choć bardzo chętnie jestem uczestnikiem takich akcji
- D. Nie biorę udziału w niczym, co się dzieje w klasie jestem bierny, stoję poza klasą
- E. ....

5) Przeczytaj poniżej zawartą myśl i zastanów się nad tym, do kogo jej autor R. Follerau, mógł ją skierować /np. może nauczyciele, rodzice może Ty, a może nie wiesz/
 Kto jest według Ciebie adresatem tych słów? Odpowiedź swoją uzasadnij.

„Zbyt długo ludzie żyli obok siebie. Dzisiaj zrozumieli, że mają żyć razem. Musimy ich nauczać, by żyli jedni dla drugich”.

.....
 .....

6) Poniżej zostały scharakteryzowane 4 sylwetki. Przeczytaj te opisy uważnie, a następnie wykonaj polecenia.

ANDRZEJ – człowiek, którego życie ogranicza się do gromadzenia przedmiotów. W ten sposób pragnie zdobyć szacunek innych – o wartości człowieka świadczy bowiem to, co posiada. Ma dużo przyjaciół, ale są to z reguły osoby jemu przydatne. Jest człowiekiem nader praktycznym – doskonale przystosowuje się do każdej sytuacji. Takie postępowanie zapewnia mu możliwość realizacji swoich celów.

MAREK - uważa, że życie jest dla każdego szansą rozwoju, stąd jego otwartość wobec ludzi, poczucie odpowiedzialności za rzeczywistość, w której żyje. Uważa, iż zawsze należy być człowiekiem w pełni słowa tego znaczeniu. Jest wobec siebie i swojej pracy bardzo wymagający i krytyczny.

JOLA – uważa, że każdy człowiek winien być samowystarczalny, nie można liczyć na pomoc innych. Związku z tym nie interesuje się sprawami, które jej bezpośrednio nie dotyczą. Zdaje sobie sprawę z tego, że jej zachowanie można uznać za pewien życiowy minimalizm – ale jednocześnie jest zdania, że tego właśnie wymagają warunki w jakich żyjemy.

MAGDA – ma świadomość upływającego czasu, stąd jej dążenie do wypełniania swojego życia sensem zawiera i utrzymuje kontakty towarzyskie nie z poczucia korzyści lecz ze wzajemnej sympatii. Nieustannie pracuje nad sobą przez rozwijanie i doskonalenie swoich zdolności i możliwości.

a) Zachowanie, której z osób najbardziej odzwierciedla Twoje dotychczasowe postępowanie. Podkreśl odpowiednie imię:

ANDRZEJ, MAREK, JOLA, MAGDA

b) Teraz masz do dyspozycji punkty od 0 – 3, przyznaj je poszczególnym osobą, w zależności od tego, jak cenisz ich zachowanie. Zastanów się również i napisz /uzupełniając poniższą tabelę/ jak punktowałiby Twoi rodzice, a jak nauczyciele z Twojej szkoły.

	<i>ANDZREJ</i>	<i>MAREK</i>	<i>JOLA</i>	<i>MAGDA</i>
JA				

PUNKTY:

3 – NAJBARDZIEJ CENIONE ZACHOWANIE DANEJ OSOBY

2 – CENIONE ZACHOWANIE

1 – OBOJĘTNE

0 – NIE CENISZ TEGO ZACHOWANIA

c) Jak myślisz, co jest najważniejsze dla osoby, której Ty przyznałeś 3 punkty, a co dla osoby, której nie dałeś żadnego punktu.

3 punkty .....

0 punktów .....

d) Podkreśl imię osoby, której postawa jest według Ciebie godna upowszechnienia w naszej rzeczywistości: ANDRZEJZI, MAREK, JOLA, MAGDA

e) Proszę napisz, kto powinien Twoim zdaniem upowszechnić wyróżniona przez Ciebie postawę. Zakreśl swoje wybory:

- szkoła
- rodzina
- kościół
- środki masowego przekazu
- organizacje młodzieżowe (jakie .....
- .....)
- jednostka reprezentująca taką postawę
- inne organizacje (jakie .....
- .....)
- inne (jakie .....
- .....)

g) Która z opisanych osób ma możliwość w warunkach w jakich żyjemy zrealizować swoją postawę. Odpowiedź swoją uzasadnij.

Swoje postawy mogą raczej realizować (wpisz imiona) .....

gdyż .....

h) Jeszcze raz przeczytaj podane w punkcie 6 charakterystyki, wybierz jedną z nich i napisz jakie mogą być skutki działań podejmowanych przez nią i kogo będą ona dotyczyć?

.....

.....

.....

7) Wyobraź sobie, że możesz przyznać prestiżową nagrodę osobie, którą najbardziej cenisz. Może to być ktoś Tobie współczesny lub osoba historyczna, kogo znasz z prasy, radia, TV, ktoś bliski, np. z rodziny, rówieśnik, znajomy lub ktoś obcy, przedstawiciel jakiegokolwiek dziedziny życia, bohater filmu lub książki. Kto to będzie? Przedstaw tę osobę i uzasadnij swój wybór. Jeśli nie masz takiej osoby, to krótko scharakteryzuj swoje wymagania wobec ewentualnego nagrodzonego.

.....

.....

.....
.....
.....

8) Zastanów się i zaznacz krzyżykiem odpowiednio na skali Twoje zachowania, które podejmowałeś/-eś aby ... /w wykropkowane miejsca wpisz przykłady Twojego postępowania/

a) Poznać siebie i rozwijać swoją osobowość, zdolności i możliwości

wcale

częściej nie

częściej tak

Przykłady Twego postępowania w tym kierunku .....
.....
.....

b) Okazać pomoc, przyjaźń, zainteresowanie sprawami innych ludzi

wcale

częściej nie

częściej tak

Przykłady Twego postępowania w tym kierunku .....
.....
.....

c) Poznać i zrozumieć problemy społeczności, w której żyjesz, kraju, świata, kultury, sztuki, i przyrody.

wcale

częściej nie

częściej tak

Przykłady Twego postępowania w tym kierunku .....
.....
.....

d) Zdobywać i gromadzić przedmioty, które decydują ostatecznie o Twojej wartości (np. sprzęt elektroniczny, odzież, motor, komórka, komputer).

wcale

częściej nie

częściej tak

Przykłady Twego postępowania w tym kierunku .....

.....

.....

9) Poniżej zostały wymienione pewne zachowania ludzi (oznaczone kolejno literami alfabetu a-h)

Zapoznaj się z nimi i wpisz literki:

A.- tych zachowań, które ludzie powinni przejawiać bez względu na ewentualne utrudnienia

B.- tych zachowań, których realizacja jest możliwa w polskiej rzeczywistości

- a) Zaangażowanie w rozwiązywanie problemów społecznych, ukierunkowanie na sprawy świata zewnętrznego. Uczyc się aby swoją wiedza przyczyniać się do rozwoju ludzkości.
- b) Traktowanie posiadanych zasobów materialnych jako najwyższego dobra i dowartościowywanie siebie poprzez gromadzone przedmioty.
- c) Maksymalne doskonalenie i rozwijanie swych zdolności i możliwości- dążenie do samorealizacji. Nieustanny rozwój duchowy, traktowanie swojej osobowości w sposób dynamiczny.
- d) Bierne zachowanie wobec problemów otaczającej rzeczywistości. Angażowanie się tylko w te sprawy, które bezpośrednio dotyczą danej jednostki, mogą przynieść jej wymierne korzyści.
- e) Postrzeganie swojej osoby przez pryzmat posiadanych przedmiotów, one to ostatecznie decydują o wartości człowieka. Bezsensowne są działania zmierzające do doskonalenia samego siebie.
- f) Traktowanie dóbr materialnych jako przedmioty pełniące służebną rolę wobec dążeń i potrzeb człowieka. Istota ludzka jest bowiem zawsze ważniejsza niż przedmioty, które ją otaczają.
- g) Stosowanie zasady: postępować tak, aby innym było ze mną dobrze. Dążenie do nawiązania znajomości opartych na szczerości, wzajemnym zaufaniu i bezinteresowności.
- h) Traktowanie ludzi jako tła do własnych działań, wykorzystywanie innych do osiągnięcia swoich celów.

10) Które spośród wymienionych w punkcie zachowań /od a-h/ są wg Ciebie słuszne. Wybierz 4 takie zachowania, wpisując ich oznaczenia literowe.

.....

11)W poniższej tabeli litery / a-h / znów oznaczają zachowania opisane w punkcie 10. Proszę wypełnij tabelę partiami / I, II, III / umieszczając w odpowiedniej rubryce krzyżyk. Pamiętaj, abyś w III części tabeli ustosunkował się do każdego spośród 8 / a-h / wymienionych zachowań wpisując w odpowiednie rubryki krzyżyk.

Części	Zachowania							
	a	b	c	d	e	f	g	h
I.-Moi rodzice chcieliby abym przejawiał zachowania								
II.-Szkoła wymaga ode mnie przejawiania zachowań								
III.-Zachowania przejawiane przez mnie Częściej tak								

KARTA ODPOWIEDZI DO ANKIETY „BYĆ CZY MIEĆ”

NUMER ZADANIA	PUNKTOWANA ODPOWIEDŹ	ILOŚĆ PUNKTÓW
1	A – a B – b C – c D – d	1 1 1 1
2	Za wybranie tematów: 1,4,5,7,10 w jakimkolwiek układzie Za wybranie 4 lub 3 z nich Za wybranie 2 z powyższych tematów	5 2 1
3	Za wybranie odpowiedzi tworzącej połączenie: a+h lub a+c+h Za wybranie którejkolwiek innej odpowiedzi Za dopisanie własnej Jeżeli w odpowiedzi g ujęte zostało społeczeństwo i jednostka dodatkowe	2 1 1 2
4	a – b b c	3 2 1
5	Jeśli wśród odpowiedzi poda każdego człowieka, wszystkich ludzi lub siebie Jeśli nie uwzględni siebie	2 1
6	a) Magda lub Marek b) Magda, Marek przyznane 3- 2pkt. Magda, Marek przyznane 2- 1 pkt. c) podanie właściwych wartości dla oceny 3 punktowej podanie właściwych wartości dla oceny 0 punktowej d) Magda lub Marek e) wszyscy zaznaczenie którejkolwiek	1 2 1 1 1 1 1 1

	z podanych f)wszyscy lub Magda albo Marek	1
	g)społeczeństwo, inni ludzie i jednostka reprezentująca taką postawę	2
	tylko społeczeństwo lub tylko jednostka	1
7	Jeśli wskaże osobę, która w swoim życiu reprezentuje postawę BYĆ i odpowiednio to uzasadni	3
	Jeśli tylko wskaże osobę	1
8	a)częściej tak częściej nie	2 1
	b)częściej tak częściej nie	2 1
	c)częściej tak częściej nie	2 1
	d)częściej tak częściej nie	2 1
9	A) a,c,f,g lub 3 z nich	2
	dwa z podanych powyżej zachowań	1
	B) a,c,f,g lub 3 n nich dwa z powyższych zachowań	2 1
10	A,c,f,g lub 3 z tych zachowań	2
	Dwa z powyższych zachowań	1
11	Część I i II bierzemy pod uwagę, gdy chcemy się przekonać jakie czynniki (w tym przypadku rodzice i szkoła różnicują u dziecka ukształtowanie postawy BYĆ”	
	III częściej tak: a,c,f,g lub 3 z nich	2
	Dwie z: a,c,f,g	1
	Częściej nie b,d,e,h lub kombinacje z pozostałymi	2 1

	Wcale: b,d,e,h	2
	Trzy z wyżej wymienionych i inna z podanych postaw	1
12	Model I: a,c,f,h Model II: b,d,e,g	2
	Stworzenie 2 modeli z których każdy zawiera 3 z podanych powyżej oznaczeń	1
13	Za podanie w swojej wypowiedzi celów życiowych, w których uwzględniona będzie postawa BYC	2

Maksymalna ilość punktów: 54

WYSOKI POZIOM UKSZTAŁTOWANIA POSTAWY BYĆ 0-27 pkt.
ŚREDNI POZIOM UKSZTAŁTOWANIA POSTAWY BYĆ 28-40 pkt.
NISKI POZIOM UKSZTAŁTOWANIA POSTAWY BYĆ 41-54 pkt.

W badaniu ankietą możemy ująć także czynniki, które mogą u młodzieży różnicować stopień ukształtowania postawy BYĆ. Mogą to być:

- a) płeć
- b) miejsce stałego zamieszkania: wieś, małe miasto(do 10tys.), średnie miasto(do 100tys.), duże miasto(powyżej 100 tys.)
- c) wykształcenie rodziców: niepełne podstawowe, podstawowe, zawodowe, niepełne średnie, średnie, niepełne wyższe, wyższe)
- d) przekonania religijne: głęboko wierzący i systematycznie praktykujący, wierzący i praktykujący, wierzący i niesystematycznie praktykujący, wierzący, ale niepraktykujący, nie umiem powiedzieć, raczej nie wierzę, ale praktykuję aby dostosować się do innych, nie wierzę i nie praktykuję.

Czynniki różnicujące można umieścić na dodatkowej karcie na końcu ankiety. Można wzbogacić je o własne propozycje, które mogą także różnicować omawiane postawy.

Danuta Ciechorska
nauczyciel wspomagający
Gimnazjum w Pakości